

Najvrijednija noć

<"xml encoding="UTF-8?">

LEJLETUL – KADR

Ramazan je mjesec posta, mjesec pokajanja, mjesec čuvanja od grijeha, mjesec bogobojažnosti, mjesec ustrajnosti i odricanja u ime Allaha, mjesec zikra i mnogobrojnih ibadeta, mjesec ljubavi, bratskih susreta, opraštanja i potpomaganja, mjesec Kur'ana, lejletul-Bedra, lejletul-Fetha i lejletul-Kadra. Lejletul – Kadr je praznik, jedinstven u čitavoj povijesti ljudskog roda, darovan ljudima sa vrijednošću trajnog karaktera i posebnog značaja. Taj dar je .dat Muhammedu a. s. i njegovom ummetu sa objavom Kur'ana a. š

NOĆ KUR'ANA

Kako je Kur'an počeo dolaziti u formi riječi na zemlju, među ljude, pitanje je koje je interesovalo i interesuje svakog muslimana i sve druge koji se bave istorijom Kur'ana i islamske misli. Hazreti Aiša je pričala: "Prvo što je prethodilo objavi Božjeg poslanika bili su istiniti snovi. Sve što bi vidio u snu dolazilo bi poput svjetla dana. Kasnije je Muhammed a. s. zavolio samoću, te bi se osamljivao u pećini Hira. Tu je boravio u pobožnosti i provodio brojne noći u molitvi ne silazeći svojim. Za to bi se, prethodno, snadbio hranom. Kasnije bi se povratio Hatidži i opet se snadbio kao i ranije i tako dok mu ne stiže Istina, a on u pećini Hira. Melek Džibril mu je došao i rekao: "Ikre ... " ! "Uči ..."! (Buharija, tom I. str. 23). Ovo je trenutak kad je kroz vasionu odjeknula Allahova poruka, koja je nagovijestila vrijeme istine, vrijeme nauke i i razuma. Vrijeme Kelimei-Tevhida. Susret sa melekom govori o važnosti predavanja Kur'ana čovjeku u posjedovanje. Kur'an noć Objave naziva "Lejletul – Kadr", što znači da je to noć časti, najveće vrijednosti i priznanja, a također je naziva i sa imenom "Lejletun-mubareke", noć blagoslova, blagodati, najvećih darova i poklona. Nesumljivo je da je Kur'an objavljen u noći Kadr, i da je ta noć u mjesecu ramazanu. Kur'an nije kazao koja je to noć, niti se to iz ajeta sure El-Kadr može

naslutiti. "Mi smo ga počeli objavljivati u noći Kadr. A šta ti misliš šta je noć Kadr? Noć Kadr je bolja od hiljadu mjeseci. Meleki i Džibril, s dozvolom Gospodara svoga, spuštaju se u njoj zbog odluke svake. Sigurnost je u njoj sve dok zora ne svane". (El-Kadr, 1-5.). Ni Muhammed a. s. nije precizno označio kada je noć Lejletul Kadra, mada je želeći da udovolji znatiželji ashaba približno odredio vrijeme mubarek noći Lejletul-Kadra. Muhammed a. s. kaže: "Tragajte za Lejletul-Kadrom u zadnjoj desetini ramazana". Kad to nije bilo dovoljno ashabima rekao je: "Tragajte za Lejletul-Kadrom u neparnim noćima posljednje desetine ramazana". Još bliži odgovor Poslanik je dao riječima: "Ona je u zadnjoj dekadi, i to u devetoj noći što prolazi ili u sedmoj što ostaje". Većina ashaba je na stanovištu da je noć Kadra 27. noć ramazana, a razloga za ovo stanovište je više: Broj riječi u suri "Kadr" je 30 – koliko iznosi i broj dana u ramazanu. Riječ "Hije" koja se odnosi na noć Kadr nalazi se na 27 mjestu ove sure, što je znak da je noć Kadra 27. noći ramazana. Lejletul-Kadr broji devet slova, a u suri "Kadr" je spomenuta tri puta. Ako ovo pomnožimo, npr: 3 x 9 dobijemo 27. Tragaoci za vrijednošću i blagodatima Kadra su zapravo tragaoci za porukom Kur'ana, njegovim smislom i sadržajem, jer Kur'an je živa riječ i zakon života vjernika. Vjernici ga ne drže samo u rukama, nego u srcima, dušama i mislima. Svi oni koji traže noć Lejletul- Kadra trebaju tu noć tražiti u duhu poruke Resulullaha koji veli: "Ko provede Lejletul-Kadr u ibadetu i iskrenoj vjernosti, računajući na sticanje njezinih blagodati, biće mu oprošteni prošli grijesi". Među najodabranije ibadete spada učenje i slušanje učenja Kur'ana. Rijetke su zemlje u svijetu koje imaju tradiciju učenja Mukabele – koju praktikuju muslimani naše zemlje. Ovu tradiciju učenja i slušanja Kur'ana treba čuvati. Mnoge Bošnjačke porodice i familije pored mukabele u džamijama praktikuju učenje mukabele u svojim kućama pred iftar. Međutim, neki ljudi smatraju da se spomenuta noć nalazi u 21. Ramazanskoj noći, ali ima i onih koji is svoje predostrožnosti tu noć obilježavaju u trećoj trećini ramazana i to u svim njenim neparnim noćima, počev od 19. noći, što je po većini mišljenja prihvatljivo, jer bilo bi isuviše suhopadno to da znamo kada je tačno noć Kadr. Jer kada bi tačno znali kada je tačno noć Kadr, ljudi bi samo tu noć ostajali i molili se Bogu, a druge noći bi zanemarili. Međutim, oni pobožni i oni koji su svijesni da postoji Bog u čijim je rukama cijela egzistencija konstantno mole Boga i od njega traže. Spomenuti su noćima budni i obavljaju molitvu, čitaju Božiju knjigu, traže od Boga, prema tome oni su ti koji će se u potpunosti okoristiti u ovoj noći sudbine

O vrijednosti ovoga ibadeta govori nam Allah dž. š. u ajetu sure El-Enfal gdje kaže: "Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kada se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju". (S. El-Enfal, 2). Kur'an je pisan na kori drveta, na koži i sličnim predmetima, ali je snagom svoje poruke

postao neizbrisiv u svijesti ljudi, sastavni dio života muslimana Mekke, Medine, Arabije i planete Zemlje. Ušao je u povijest kao snaga bez premca, postao je zakon i program života, .kodeks ponašanja i morala

LEJLETUL-KADR – NOĆ ISKRENE POBOŽNOSTI

Svi pripadnici islama, željni postizanja vrijednosti ove mubarek noći, zadnjih deset dana ramazana provode u posebnoj pobožnosti i ibadetu. Sljedbenici Islama ove noći obilježavaju l'tikafom, učenjem Kur'ana, zikrom, pomaganjem, razmišljanjem, dovom i drugim korisnim poslovima i ibadetima. Noć Kadr je noć Allahove milosti sa kojom je došla objava i poslanstvo Muhammedu a. s. Allah dž. š. u Kur'anu veli: "Ve ma erselnake illa rahmeten lil-alemin", što znači: "A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali". (S. El-Enbija, 107.). Lejletul-Kadr je noć smirenosti cijelog ljudskog bića. Na ovaj stupanj se može uzdići samo onaj koji je u dubini svog bića svjestan potrebe predanosti Allahu džellešanuhu. Lejletul-Kadr je vrhunac slavljenja Rabba, noć združene molitve: molitve svih meleka, ljudi i čitavog kosmosa. Džamije, mesdžidi, tekije, haremi, kuće i druga mjesta širom zemlje dišu molitvom – molitvom koja izvire iz srca. Sve je tada u pokretu: duša, srce, um i tijelo. U noći Lejletul-Kadra čovjek se oslobađa svih okova – ličnih i opštih, i pripada samo Allahu dž. š. Jednom i Jedinom Gospodaru. Sa čovjekom u molitvi učestvuju i meleki koje predvodi najodabraniji melek Džibril. To nam dočarava i hadis Muhammed, s.a.v.a., koji kaže: "Kada nastupi noć Kadr silazi Džibril sa skupinama meleka čineći dove i donoseći pozdrave svakom onom koji je u molitvi u položaju stajanja ili sjedenja i spominjanju Allaha dž. š.". Lejletul-Kadr je najveći praznik naših duša, .praznik meleka, noć molitve u čijoj milozvučnosti skladno učestvuju ljudi i meleki

LEJLETUL-KADR – NOĆ DOVE

Lejletul-Kadr je i noć u kojoj se prima svaka iskrena dova, želja i nada. Imajući na umu da je Dova ili molba Allahu dž. š. bila i ostala spona i most koji povezuje Stvoritelja i Njegovo stvorenje; nemojmo propustiti da u noći Lejletur-Kadra dokučimo Allahovu milost, blagodat i bereket. Dova je posebno potrebna današnjem čovjeku koji u brzom i dinamičnom životu često izgubi orijentaciju i islamsku ravnotežu između duhovnog i materijalnog. Čovjeka treba uputiti dovi, kao vidu svakodnevne veze s njegovim Stvoriteljem, od jutarnjeg buđenja do večernjeg lijevanja; da dovom čisti svoju dušu i istraje na Allahovom putu. Istina, naš iman treba biti kristalno čist – bez ikakve sumnje, kako bi nam dova bila primljena. Zato vjernici u ovoj noći mole Allaha dž. š. da im primi tewbu – pokajanje. Ali, vjernici moraju znati da je ovo i noć kada

i obične svakodnevne želje i nade mogu uputiti svome Gospodaru Allahu dž. š., koji dove, želje i nade vjernika prima i ispunjava. Allah dž. š. dozvoljava da želje i nade ožive u ovoj mubarek noći i da dobiju krila. U ovoj noći nek vjernici otvore svoja srca i duše i ne sumnjaju u Allahovu dž. š. milost koja je neograničena. Aiša priča da je pitala Resulullaha šta je najbolje učiti u noći Lejletul-Kadra, a Resul je odgovorio: "Allahumme inneke 'afuvvun, tuhibbul-'afve, fâfu annii", što na bosanskom jeziku znači: "Bože, Ti si onaj koji prašta, voliš oprost, pa oprosti i meni". Lejletul-Kadr je noć Tevvekula – potpunog pouzdanja u Allaha dž. š. Jedino se Allahu treba prikloniti cijelim svojim bićem. Lejletul-Kadr je noć potvrđivanja imana – vjerovanja. Lejletul-Kadr je noć Tewhida i iskrenog izgovaranja riječi: "La ilahe illallah" Ova riječi monoteizma su formula najveće iskrenosti i bogobožnosti. To je poziv istini i najčvršća veza sa svojim Gospodarom Allahom dž. š. To je džennetski ključ. Formula "La ilahe illallah" kod Allaha ima posebnu počast i specijalan tretman. Ko ove riječi izgovori iskreno i po njima živi Allah dž. š. će .ga uvesti u džennet

Često izgovaranje ovih riječi najbolji je način spominjanja Allaha, kako se to da vidjeti iz riječi Muhammed a. s. koje glase: "Efdaluz-zikri La ilahe illallah", što znači: "Najbolje spominjanje Allaha je sa La ilahe illallah". U drugom hadisu Muhammed a. s. kaže: "Najbolje što sam izrekao ja i vjerovjesnici prije mene je: "La ilahe illallah, vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, ve huve 'ala kulli šejin kadir", što znači: "Nema Boga osim Allaha, On je Jedini, nema druga, Njemu pripada vlast nad svim, Njemu pripada svaka hvala i On je svemoćan"! Iz navedenog jasno proizilazi da noć Lejletul-Kadra treba provesti u izgovaranju riječi Kelimei-Tevhida "La ilahe illallah". Lejletul-Kadr noć tesbiha: Koliko je ovo važno najbolje se vidi iz riječi Muhammed, s.a.v.a., koje prenosi ashab Ebu Hurejre, a koje glase: "Dvije su izreke lahke jeziku, teške na ahiretskoj tezulji i drage Milostivom: "Subhanellahi, ve bi hamdihi, subhanellahil-azim".

Dakle, ove riječi treba što više učiti u noći Lejletu-Kadra. Lejletul-Kadr je noć vazova, predavanja i poučavanja. Allah dž. š. je u noći Lejletu-Kadra istakao značaj nauke i znanja koji su osnov življenja svakog čovjeka i obaveza koja traje od rođenja do smrti. Muhammed s.a.v.a., kaže: "Malo znanja bolje je od puno (dobrovoljnog) ibadeta". Prema tome noć Lejletul- kadra treba biti noć poučavanja, savjeta – noć promišljanja i nijjeta da se neprestalno stiče nauka. U ovoj noći vaizi trebaju ukazati na strahote rata, problem gladi i gaženja ljudskih prava i dostojanstva. Islam je vjera mira i slobode, što se najbolje da vidjeti iz Kur'ana kao riječi Muhammeda, s.a.v.a., na oprosnom hadždžu. Allah je mir, On voli mir i poziva u mir, islamski pozdrav je mir, a vjernik svoj namaz završava sa riječima mira. Koliko su nam potrebni ovi principi to mi u Bosni najbolje znamo. Rijaset IZ-e je noć Lejletul-Kadra porglasio kao Noć vjerske pouke. Bošnjaci moraju nastojati da ovaj vid poučavanja shvate kao temeljni emanet

kojim ih je zadužio Allah dž. š. i da je ovaj vid ibadeta: u kući, mesdžidu, džamiji, mektebu, školi
..., temelj našeg opstanka na ovim prostorima

Uzvišeni Bože, selam i salavat našem Poslaniku Muhammedu, s. a. v. s., njegovom Ehli-bejtu, ashabima i šehidima. Smiluj se Bože našim roditeljima, imamima i učiteljima. Ukabuli naše ibadete u ramazanu i ovoj veličanstvenoj noći Kadra. Uputi nas na pravi put. Podari nam mira, sloge i rahatluka. Bože ojačaj nam sigurnost i pomози nam da u ovim krajevima čuvamo i !očuvamo Tvoju uzvišenu vjeru Din-Islam sve do Sudnjeg dana. Amin ja Rabbi

:Literatura

„Kur'an – prevod B. Korkut

„Sahihul-Buhari – prevod H. Škapur

„Islamska misao, juli 1981. broj 32. str. 23-27

„(.Preporod, 01. juli 1984. broj: 13/333. str. 1-6